

زنان مقتدر مسلمان در تاریخ ایرانیان

تنهاترین سردار زن

در سال ۱۲۵۳ شمسی دختری در چهارمحال و بختیاری به نام «مریم» زاده شد. پدرش حسینقلی خان ایلخانی نام داشت که ۳۰ سال حاکم ایل بختیاری بود. خاندان بختیاری در اواخر حکومت قاجار سمت‌های گوناگونی داشتند. حسینقلی خان ۶ پسر و ۱۲ دختر داشت و تحصیل فرزندان به‌ویژه دختران برایش مهم بود و بدین گونه راه تحصیل را برای مریم باز گذاشت. مریم باسواد شد و از روشن‌فکران زمان خویش شد. مذهبش تشیع بود. ۲ برادر او به نام‌های علی‌قلی و نجف‌قلی الگوواره مریم در فنون نظامی شدند و این چنین او همچون ۲ برادر خویش فنون نظامی و هدایت لشکر را از پدر آموخت. چون هوای انقلاب مشروطه سراسر ایران عصر قاجار را پر کرد، مریم نیز به جمع خواستاران مشروطه پیوست. وی نامه‌های مختلف نوشت و برای سران ایل بختیاری فرستاد تا آنان را برای مشروطه‌خواهی و مبارزه با استبداد و استعمار زمان خویش دعوت کند، و در نهایت پیروز شد. در این عمل، یکی از رویدادهای مهم دوره مشروطه‌خواهی به نام فتح تهران به وقع پیوست. در این اتفاق تاریخی، هواداران مشروطه‌گیلانی و بختیاری در حرکتی برنامه‌ریزی شده در نزدیکی تهران به یکدیگر پیوستند. مریم که پیش‌تر همراه با عده‌ای وارد تهران شده بود و در منزل حسین ثقفی به سر می‌برد، به محض حمله نیروهای بختیاری به تهران، بر پشت بام خانه که مشرف به میدان بهارستان بود رفت و با همراهان خود با قزاق‌های طرفدار شاه قاجار مشغول نبرد شد. مریم تفنگ در دست شجاعانه با دشمن جنگید و توانست لقب سرداری را از جانب طرفدارانش دریافت کند. سرانجام این بانوی سردار و همراهانش ۲۵ تیر ۱۲۸۸ توانستند تهران را از کنترل محمدعلی شاه قاجار خارج کنند. منزل مریم مأوایی برای مشروطه‌خواهان شد. پس از آن، محمدعلی شاه از سلطنت خلع و با افتتاح مجلس شورای ملی دوم، استقرار حکومت سلطنت مشروطه پس از وقفه‌ای چندماهه از سر گرفته شد. مبارزات سردار مریم به آنجا ختم نشد بلکه در سال ۱۲۹۸ شمسی در قرارداد ۱۹۱۹ که ایران با بریتانیا بست و بر اساس آن همه امور کشوری و لشکری ایران زیر نظر مستشاران انگلیسی و با مجوز آنان صورت می‌گرفت، مریم و هوادارانش دوباره وارد میدان مبارزه شدند و در نهایت، این قرارداد هرگز اجرا نشد. از دیگر کارهای سردار مریم، این بانوی مبارز، می‌توان به مبارزات وی در جنگ جهانی اول اشاره کرد. بانو مریم از سرمایه‌مادی و معنوی خاندان خویش استفاده کرد و یک هنگ از سواران بختیاری را سازمان‌دهی کرد و از آن برای مبارزه با اشغالگران روس و انگلیس در زمان جنگ جهانی اول استفاده کرد. در کنار مریم، برادرانش چون اسفندیارخان، نجف‌قلی صمصام‌السلطنه، امیرقلی خان، علی‌قلی خان سردار اسعد، خسروخان سردار ظفر و یوسف‌خان مجاهد نیز برای ایران مبارزاتی انجام دادند که نامشان در تاریخ ایران جاودان شد. بانو مریم از پیش‌گامان مطالبات حقوق زنان در ایران بود. در کنار مردانگی، سردار مریم زنانگی خویش را حفظ کرد و فرزندی زاد به نام علی‌مردان خان که ۵ سال با رضاخان پهلوی مخالفت کرد، مبارزاتی علیه خاندان پهلوی انجام داد و در نهایت به دستور رضاشاه به جرم شورش در مقابل دولت مرکزی ایران اعدام شد. نام فرزند سردار مریم هنوز هم در میان بختیاری‌های زنده است و به وی لقب شیرعلی‌مردان داده‌اند. چون چوبه دار معراج روح فرزند شد، بانو مریم قدخم نکرد گرچه در دل داغ فرزند داشت. سرانجام ۳ سال بعد از مرگ فرزند، در سال ۱۳۱۶ شمسی دعوت حق را لبیک گفت. کالبد پاک سردار مریم، این بانوی مبارز، را در تکیه میرفندرسکی تخت فولاد اصفهان به خاک سپردند.

مریم مختاری
فعال فرهنگی

از مادر شدن نهراسید

کودک، قلب دوم مادر است که پیرامون مادر تا همیشه پر سه می‌زند

در عمیق‌ترین لایه‌های باور انسان‌ها، یک باور به‌شدت تکان دهنده وجود دارد که بسیار هیجان‌آور است. آن باور این است که اگر روزی فرا رسد که دیگر نوزادی زاده نشود، آیا آن روز، مرگ دنیا فرا می‌رسد؟ آیا خانواده‌ای وجود خواهد داشت؟ چه بلایی سر ارتباط‌های بین افراد خانواده، بین مادر و فرزندان و هم‌چنین پدر و فرزندان خواهد آمد؟ در واقع، تولد هر نوزاد نشانه این است که خالق هستی هنوز از اصلاح انسان‌های روی کره زمین ناامید نشده است و دنیا برای تولد یک عضو جدید آماده و مناسب است. اگر در اطراف شما، دوست یا فامیل، کودکی زاده شده است، خوشحال و شاد باشید و بدانید که هنوز امید به زندگی در خانه و محله و شهری که هستید موج می‌زند. گویی شما هم دوباره زاده می‌شوید و بار دیگر از نو آغاز می‌کنید.

اگر تصمیم گرفتید مادر شوید، هرگز برای مادر شدن نترسید و احساس درماندگی یا سرخوردگی نکنید. زیادی نگران نباشید و فکر نکنید از عهده آن برنخواهید آمد یا اینکه فکر نکنید چون تجربه‌ای ندارید، از عهده کارهای کوچک و بزرگ بچه‌داری برنخواهید آمد. هرگز تصور نکنید با مادر شدن، خوشی‌های زندگی به پایان می‌رسد، همه آزادی‌ها و وقتتان را از دست خواهید داد و دائم باید به کارهای مربوط به کودک برسید و مشغول او باشید، نه! در عوض، تلاش کنید درباره دوران بارداری، مسائل مربوط به زایمان و مواردی از این دست آگاهی کافی پیدا کنید. در این صورت، فرضیه‌های منفی و ناراحت‌کننده و اضطراب‌آور درباره مادر شدن و بچه‌داری را از خودتان دور می‌کنید و از این نعمت و هدیه الهی لذت می‌برید.

مادر شدن به این معناست که یک زندگی جدید برای خود می‌سازید. شما به یک انسان زندگی می‌بخشید و با یاری پروردگار و همراهی عزیزانتان کودک را به دنیا می‌آورید، کسی که هیچ‌جای دنیا همانند او وجود نداشته است و نخواهد داشت. یک زندگی نو و پر از هیجان، تجربه، خنده، گریه، شادی و خستگی ولی امیدوارکننده آغاز خواهد شد که شما را با لذت مادر شدن روبه‌رو می‌کند. مطمئناً لحظه‌های آن خاطره‌هایی به‌یادماندنی برای خود، همسر و فرزندان خواهد ساخت.

به یاد داشته باشید با مادر شدن، اوقات شما فقط با تعویض پوشک و غذا دادن به کودک پر نمی‌شود، بلکه خنده‌ها و بامزگی‌های او جزو زمان‌هایی است که می‌توان از آن با عنوان بهترین و باارزش‌ترین لحظه‌های زندگی نام برد. البته طبیعی است که در دوران بارداری و پس از آن مشکلاتی هم وجود داشته باشد، اما مادر باید دنبال راه حل آن باشد. با مطالعه کتاب‌ها و مقاله‌های مربوط به مادر شدن، فرزندآوری و بچه‌داری و هم‌چنین مشورت با افراد متخصص در زمینه فرزندآوری و حتی بزرگ‌ترهای اطرافتان می‌توانید از پس مسائل بر بیایید.

در زندگی، عشق و محبت مادر به فرزند بسیار مهم جلوه می‌کند چون فرزندان برای بزرگ شدن و پرورش یافتن، به محبت و مهر مادر نیاز دارند. مادر مهم‌ترین شخص در زندگی است. البته باید بدانیم که مادر شدن نیازمند همراهی و حمایت همه‌جانبه همسرش است زیرا پدر خانواده هدایت روحی، روانی و جسمی مادر را هم در زمان بارداری و هم پس از به دنیا آمدن کودک، باید به عهده داشته باشد تا مادر با آرامش، تندرستی و دل شادی، چشمش به روی ماه کودکش روشن شود. پدر هم‌چنین در تربیت فرزند نقش کلیدی دارد و باید کودک را به سمت استقلال فردی و نقش اجتماعی مناسب هدایت کند.